

Skenovacie autá začínajú v Petržalke

Od júla začína v našej mestskej časti pilotné testovanie kontroly parkovania prostredníctvom objektívnej zodpovednosti.

strana 2

Nie každý nás prijal

Vodní záchranári z Draždiaka opisujú aj nemilé skúsenosti s návštevníkmi.

strana 10

Zabudnuté vraky lodí

V Ovsištskom ramene odpočívajú krásny parník Bratislava.

strana 12

Brehule na pláži alebo...

Nebolo by lepšie zbaviť sa kamenného opevnenia?

Na petržalskom dunajskom brehu zahniezdili brehule. Priamo k rieke to prišiel osobne oznámiť sám minister životného prostredia. „Človek pri tomto environmentálnom nadšení ani nemá odvahu sa opýtať, prečo ochranári neupravili vtákom brehy ďalej za sídliskom, ale rovno na pláži, kam chodíva množstvo ľudí,“ napísal nám Petržalčan Roman, ktorý sem brával aj deti, pretože tu nie je takmer nijaký prúd. „Z idyllickej pláže je teraz kolmý breh a ešte pridali aj zákaz vstupu. Vyzerá to tu smutne.“

Petržalčania mali úžasnú dunajskú pláž doslova na skok od domu. A aj ju využívali. K Dunaju chodíva čoraz viac ľudí, na prechádzky, zabehať si, vyvenčiť psov, poseďieť, opaľovať sa, kúpať sa. Z Ovsišta ste sa sem dostali za pár minút. Veľa sa teraz hovorí o prepojení rieky s mestom a ľuďmi. Aj v štúdiu Bratislavského dunajského parku, ktorého cieľom je zblížiť ľudí a riekou a na Dunaji vytvoriť prístupy, pláže a vyhliadky a prilákať k nemu ľudí, sa doslova píše:

Pokračovanie na strane 6 ➤

Nová Trieda C v MB Panónska

Viac informácií: QR kód alebo
www.mercedesbratislava.sk

Mercedes-Benz
The best or nothing.

MB Panónska, s. r. o., Panónska cesta 31, Tel.: +421 2 68294111

Slovo šéfredaktorky

Pretekári na hrádzi

„Niektorí ľudia si hrádzu zamieňajú s tréningovou dráhou pre cyklistov,“ konštatovala jedna z účastníčok online diskusie so starostom a zaujímala sa o riešenie.

Každý, kto si vyrazí na hrádzu, sa už s pretekármi stretol. Nehľadia doláva, ani doprava, len na tachometer. V lepšom prípade idú viaceri za sebou, v horšom dvaja vedľa seba. Lenže na hrádzi nás začína byť veľa. A to množstvo je v kombinácii s pretekármi nebezpečné. Jednoduchých riešení by bola prostá ohľaduplnosť. Pretekár by dokázal zvolniť aspoň pri vjazdoch a výjazdoch na hrádzu. Pretože by mu došlo, že sú to rizikové úseky. Lenže, takto to u nás, bohužiaľ, nefunguje. My zrejme potrebujeme značky, príkazy a zákazy. A tak ktosi v diskusii navrhol na týchto úsekoch spomaľovače. Čo na to petržalská samospráva? „Riešenie má v rukách hlavné mesto v kombinácii so Slovenským vodohospodárskym podnikom. Situácia by sa mala zlepšiť s predĺžením električkovej trate, podľa vyjadrenia magistrátu by pripravované opatrenia mali odstrániť konfliktné situácie,“ reagovali. No, človek má občas pocit, že električka v Petržalke je riešením na všetkých problémoch...

Ingrid Jarunková

Skenovacie autá začínajú v Petržalke

Od júla začne v Petržalke mesto v spolupráci s mestskou časťou pilotne testovať kontrolu parkovania prostredníctvom objektívnej zodpovednosti. Služiť na to bude aj skenovacie auto, o ktorom sme informovali v minulom čísle.

Zákon hovorí, že pokutu už nemusí dať policajt na mieste, môže vám ju poslať aj mesto rovno do schránky, stačí, keď vás pri porušovaní pravidiel (nemáte rezidentskú kartu, eKartu alebo uhradenú hodinovú tarifu) nasníma skenovacie auto. Petržalská frustrácia z biednej vymožitelnosti práva, kedy samospráva aj odhalovala previnilcov, ale policajti ich nestihali sankcionovať, by teda mala skončiť.

Novinkou je aj zmluva o spolupráci na zabezpečovaní odťahovej služby medzi Petržalkou a mestom. Hoci

má Petržalka vlastné odťahové vozidlo, podľa zmluvy bude môcť využívať aj ďalšie tri, ktoré patria magistrátu, a to na cestách 3. a 4. triedy, parkoviskách či chodníkoch.

PAAS od októbra na Einsteinovej

V októbri mesto spustí prvé parkovacie zóny v rámci mestskej parkovacej politiky, ktorá dostala názov Bratislavský parkovací asistent PAAS. Jedna z nich bude aj v Petržalke, v okolí Einsteinovej.

Rezident zóny bude môcť tam, kde býva, parkovať za 39

eur ročne za prvé auto. Návštevník bude musieť vo vymedzenom čase platiť hodinovú sadzbu za parkovanie, od 0,50 do 2 eur podľa vyťaženia zóny. Platba bude možná cez viaceré existujúce mobilné aplikácie, pre uľahčenie platby bude na informačných tabuliach uvedený QR kód s odkazom na aplikácie. K dispozícii budú tiež parkomaty umiestnené v uliciach a kiosky.

eKarty pre nerezidentov

Kým sa rozbehne PAAS, Petržalka ďalej pracuje na vlastnom parkovacom systéme. Od 24. júna spoplatnila pre nerezidentov aj parkovanie v čase od 08:00 do 18:00, ktoré doteraz mohli využívať zadarmo. Po novom si parkovanie na všetkých modro vyznačených miestach budú musieť predplatiť dennou, týždennou, mesačnou alebo ročnou eKartou. Zakúpiť si ju môžu na oficiálnom webe samosprávy www.PARKOVANIE/PETRZALKE.sk a v mobilnej aplikácii Urbi - Parkovanie Petržalka. Na deň stojí jedno euro, na týždeň päť eur, na mesiac za 10 eur a na kalendárny rok 50 eur. Súčasťou ročného predplatného za parkovanie je zároveň 100 voľných hodín na rok, ktoré budú môcť rezidenti poskytnúť na parkovanie svojim návštevm.

Obyvatelia, ktorí si rezidentské parkovacie oprávnenie nezakúpia, budú môcť získať 150 voľných hodín pre návštevy. Za dodatočný poplatok 10 eur na rok získajú rezidenti dve hodiny denne na parkovanie

Ak zvýhodnenú možnosť takzvaných predplateniek nevyužijú, samospráva im bude aj počas dňa účtovať jedno euro za každú začatú hodinu parkovania.

Nočné parkovanie pre nerezidentov zostáva spoplatnené tak, ako doteraz, teda sumou jedno euro za každú začatú hodinu. Úhrada je však možná len cez SMS alebo klasický parkovací lístok zakúpený na vybraných čerpacích stanicích alebo recepcii budovy Technopolu.

(mh, kr, pn)

foto: in, MČ Petržalka

Starosta zvýšenie platu odmietol

Na poslednom petržalskom zastupiteľstve navrhol poslanec Peter Cmorej zvýšiť plat starostu Jána Hřčku o 40 percent na 6314 eur s účinnosťou od 1. júla 2021.

„Udržovať plat na jeho základnej úrovni, je možné, ale je to výnimka pri starostoch a primátoroch, ktorí vykonávajú svoju prácu dobre,“ argumentoval s tým, že predstava, že správa vecí verejných má byť takmer zadarmo, nie je správna. Keď sú totiž ich platy nízke, logicky sa na tieto miesta nehlásia kvalitní ľudia, pretože v súkromnom sektore zarobia viac. Starosta Petržalky spravuje konkrétne „organizáciu“ s rozpočtom 45 miliónov eur.

Poslanci nenamietali, Matúš Repka len požiadal, aby si starosta našiel čas aj na poslancov a bývalá vicestarosta

Lýdia Ovečková pridať aj vedúcich referátov. Starosta sa ospravedlnil, že nemá čas na všetkých a sľúbil, že vráti hodinu s poslancami. Podakoval za návrh, ale upozornil, že hoci je schválený, nepodpíše ho. „Táto téma momentálne nerezonuje dobre, všetci si musia utáňovať opasky a tento plat je v porovnaní so štátnym priemerným nadštandardný, hoci zodpovednosť, nasadenie a výkon by bol lepšie ohodnotený v súkromnej sfére,“ skonštatoval. „Ja však nebudem nikomu dávať náboje, že tu sedím pre plat...“ (in)

Petržalka s miliónovým prebytkom

Za rok 2020 je prebytok rozpočtu vo výške 7 miliónov eur Z toho je zostatok finančných operácií zhruba 1,12 milióna eur.

Jeho výšku spôsobila pandémia a niektoré nerealizované projekty, ale aj zvýšená daň z nehnuteľnosti (o 3 milióny eur). Poslanci Juraj Kríž a Lýdia Ovečková pri záverečnom účte na miestnom zastupiteľstve skonštatovali, že investičný dlh Petržalky je obrovský a neznižoval sa. V preklade – projektu sú naplánované, ale mnohé sa odkladajú z roka na rok a s nimi aj financie na ne.

Projektové dokumentácie sa prepracúvajú, (napríklad tie, čo sa týkajú cyklotrás neboli v dostatočnej kvalite), niekedy rekonštrukcii neprijú poveternostné podmienky (opravy povrchu terasy Rovniankova 14, 16)... úrad

však aj vedome šetril kvôli nejistej situácii pre pandémiu.

Plánuje to však dohnať v tomto roku, kapitálové výdavky rozpočtu sa zvyšujú o 2 673 908 eur. Poslanec Pavol Škápik vyzdvihol najmä sumu 850-tis na rekonštrukciu chodníkov. Rekonštruovať sa budú ďalšie časti škôl, škôlok, kuchýň, sociálnych zariadení, realizovať bezbariérové vstupy, vypracuje sa projektová dokumentácia na „zelenú strechu“ na MŠ Jankolova v hodnote 20 000 eur, zakúpi mobilné javisko pre Kultúrne zariadenia Petržalky v hodnote 50 000 € a tiež nákladné auto za 25 000 eur, príspeje na obstaranie premietacej digitálnej technológie pre DK Lúky za 14 563 eur aj na digitálne kino... Na lodky na Chorvátskom ramene pôjde 25 000 eur, na nezrealizovaný projekt revitalizácie športového areálu v ZŠ Lachova 85 000 eur, na vybudovanie nového petangového ihriska (to naplánované minulý rok na Vyšehradskej, bolo

dokončené teraz v júni, pozn.reed.) 7 000 eur. Na zakúpenie techniky pre potreby údržby zelene – 350 000 eur, dofinancovanie revitalizácie detských ihrísk – 158 000 eur (z vyčlenených 150 000 eur + navyšených 158 000 eur sa dofinancuje ihrisko Pečnianska, Šášovská, Holíčska, Markova, Gessayova, Mamatejova, PD Haanova...) Za 50 000 eur sa obnovia a zrekonštruujú polievacie vodovody a vybudujú pitné fontány. Na vyhradený výbeh pre psov (tiež z minulého roka) je 25 000 eur, na projektovú dokumentáciu na rekonštrukciu a modernizáciu trhoviska na Mlynarovičovej – 30 000 €. Naplánovaná je rekonštrukcia stúpačiek v bytovom dome na Medvedovej ulici – za 280 000 eur (viac na str.4-5) a odkúpenie budovy na Hrobákovej ulici č. 3, na čo je vyčlenených 200 000 € a tiež budovy v Slniečniciach, ktorá sa bude financovať jednak z rozpočtu (450 000 €), jednak z úveru. (pn)

Bezpečné parkovanie v Petržalke

Výhody

- otvorené 24/7
- pod stálym dohľadom SBS
- vjazd zo Zadunajskej cesty
- prehľadné a jednoduché parkovanie

NOČNÉ PARKOVANIE

Po – Pia: 16:00 – 10:00 hod. v rozsahu 14 hodín + víkendy a sviatky 100€ s DPH/mesiac

DENNÉ PARKOVANIE

Po – Pia: 6:00 – 18:00 hod. v rozsahu 10 hodín + víkendy a sviatky 75€ s DPH/mesiac

CELODENNÉ PARKOVANIE FORMOU ZMLUVY

Po – Ne: 00:00 hod. – 24:00 hod. 150€ s DPH/mesiac

Prvý mesiac parkovania zdarma pri dohode o parkovaní na 12 mesiacov.

Strážené parkovanie v podzemnej garáži

KONTAKT

EINPARK.SK/PARKOVANIE

PARKING@CORWIN.SK

+421 (2) 5441 6007

TRIV
BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLAVIÉRE

ŠTAHOVANIE.sk

NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

Všeobecná praktická ambulancia

Ambulapraktika s.r.o.

Poliklinika Strečnianska 13, BA - Petržalka,

PRIJÍMA NOVÝCH PACIENTOV.

Stačí zatelefonovať alebo poslať email a presun zdravotnej dokumentácie vybavíme za Vás.

Email: mudr.demian@ambulapraktika.com

kontakt.: www.strecnianska.sk www.ambulapraktika.com

tel: 0905 592 157, 0907 793 767

Začiatok výstavby trate električky možno až v januári

„Pokračovanie električky začíname budovať v lepšom prípade na jeseň, v horšom prípade v januári, februári,“ vyjadril sa na online stretnutí k Novému Dominu primátor Matúš Vallo. „Sme vo fáze veľmi komplikovaného verejného obstarávania.“

Nové Domino sa má totiž budovať v blízkosti budúcej trate a primátor ľudí presviedčal, že okolie ich domov prejde veľkými úpravami, už nebudú kútom Petržalky, ale vďaka električke žiadanou štvrtou.

„S električkou pôjde hodnota vašich nehnuteľností hore, električka zjednoduší prístup do mesta,“ vyjadril sa. Problém je, že začiatok výstavby sa stále odkladá. Ukončenie verejného obstarávania bolo naplánované do septembra 2021. „Ak predpokladáme podpísanie zmluvy v septembri 2021, tak koniec výstavby vychádza v novembri 2023,“ povedala nám predčasom hovorkyňa magistrátu Katarína Rajčanová. Aktuálne už primátor pripúšťa začiatok výstavby až v januári. Do december

2023 by teda električka na novej trati nepremávala. „Nie je pravda, že v prípade meškania by muselo mesto preplatiť celú výstavbu,“ dodala hovorkyňa. Podľa jej slov, sa v projekte financovania petržalskej električky z prostriedkov EÚ uvoľňujú peniaze postupne.

Počas nekonečného čakania na začiatok výstavby siedmich zastávok električky (trať mala už byť dokončená už v roku 2020) umiestni mesto onedlho na ich miestach aspoň infopointy a vizualizácie. (in)

foto: Matúš Husár

Nové Domino

je podľa primátora dobrým kompromisom

Začiatkom júna sa konalo online stretnutie mesta a obyvateľov Jasovskej ulice týkajúce sa chátrajúceho betónového skeletu pred ich domom. Predstavitelia mesta im na ňom oznámili, že Nové Domino získa kladné záväzné stanovisko mesta.

Päť rozostavaných objektov už roky traumatizuje obyvateľov Jasovskej. V apríli 2019 sa uskutočnilo emotívne stretnutie, na ktorom predstavil primátor Matúš Vallo obyvateľom dve možnosti riešenia - nechať objekt dostávať alebo nevydať súhlasné stanovisko na projekt. Za dostavbu sa vtedy nepostavil nikto. Obyvatelia žiadali zbúranie a ich zástupcovia tvrdili, že ide o čiernu stavbu. V marci 2021 povolenie napokon mesto ani nevydalo. V súčasnosti posudzovali oddelenia magistrátu upravený projekt, ktorý na stretnutí aj predstavili. „To, čo tam je dnes, je neakceptovateľné, kostra obťažuje úplne každého,“ skonštatoval na úvod Matúš Vallo pričom dodal, že výsledkom rokovania je dobrý kompromis.

Budúca stavba už nebude vzdialená od existujúceho domu o 16,5 metra ako v roku 2013, ale o 19,55 až 22,25 metra a podlažia budú znížené zo siedmich na päť, znížil sa aj počet apartmánov. Aktuálne sa ráta s výstavbou 64 bytov a 20 kancelárií. Na prízemíach všetkých piatich objektov

súvis s prístupom do nových domov a najmä skladov v suteréne, kde sa autá neobídu na spoločnej ceste pod terasou.“ „Projekt ešte prejde posudzovaním na oddelení dopravného inžinierstva,“ reagoval Šujan a viceprimátorka Tatiana Kratochvílová doplnila, že dobudovanie napojenia bude súčasťou projektu.

Parkovacie miesta na súkromných pozemkoch developer budú pridelené k bytom. Podľa Šujana je tam však aj nejaká rezerva pre starousedlíkov.

Stretnutie sa, zrejme aj preto, že bolo online, nieslo v pokojnom duchu. Zaznelo veľa spokojných ohlasov. Tí nespokojní budú zrejme pozorne sledovať ďalšie povolo- vacie procesy a komunikovať už s petržalským stavebným úradom ako účastníci konania. Úrad môže s developerom vyjednávať aj o zveľadení okolia. Juraj Šujan avizoval, že mesto zaviaže v záväznom stanovisku developera, aby uskutočnil verejnú prezentáciu projektu pre obyvateľov. So začiatkom výstavby sa ráta v druhom kvartáli 2022 a dokončenie do dvoch rokov od začiatku výstavby, stavať by sa teda malo zhruba v rovnakom čase, ako je naplánovaná aj výstavba pokračovania električkovej trate. (in)

foto: Marian Dekan

Obyvatelia obecného bytového domu na Medvedovej sa možno ešte tento rok dočkajú výmeny stupačiek a v nasledujúcich dvoch rokoch aj rekonštrukcie celého domu. Mestská časť však musí investovať aj do voľných garsónok, ktoré nie sú užívaniaschopné.

Takto vyzerajú opustené garsónky na Medvedovej

Doteraz bola Petržalka len správcou bytového domu. Mestské zastupiteľstvo však v júni na jej žiadosť schválilo prevod domu do vlastníctva mestskej časti za symbolické jedno euro. Bolo to nevyhnutné pre to, aby mohla Petržalka požiadať o financie zo Štátneho fondu rozvoja bývania. Žiadateľom totiž môže byť len vlastník. Na kompletnú rekonštrukciu, najmä sanáciu havarijných stavov, je potrebných minimálne 2,5 milióna eur. Aby sa s rekonštrukciou začalo na budúci rok, o peniaze chce a musí mestská časť požiadať do 30. septembra tohto roka.

V rámci navýšenia kapitálových výdavkov však už v tohtoročnom rozpočte vyčlenila Petržalka navyše 280-tisíc eur na rekonštrukciu stupačiek. Poslanec Miroslav Dragun, ktorý sa o problém bytového domu aktívne zaujíma, je presvedčený, že by mohli byť spravené do začiatku vykurovacieho obdobia. Zanedbaný dom potrebuje okamžitú opravu nielen preto, že v havarijnom stave sú viaceré jeho časti, napríklad lodžiové dosky a bočné steny, ale aj preto, že slušní nájomcovia – napríklad učitelia, ktorým sú byty prednostne ponúkané – budú ochotnejší v ňom bývať.

Na miestne zastupiteľstvo poslanci dostali materiál o voľných bytoch, ktorými disponuje Petržalka. V ňom sa píše, že z právne voľných bytov je dvadsaťtri garsónok (prevažne na Medvedovej 21). Z toho šesť garsónok bolo ponúknutých žiadateľom

vykonávajúcim potrebné povolenia, avšak na garsónku na Medvedovej 21, nikto nereflakoval. Dôvod môže byť nízka metráž bytu, ale aj zlá povest domu, čoho dôkazom je aj nasledujúca veta v písomnej informácii: „Štyri garsónky sú vyčlenené ako náhradné byty po vypratání nájomcov v prebiehajúcich súdnych sporoch. Ostatné garsónky nie sú užívané schopné.“ Mestská časť ich môže ponúknuť nájomcom, až keď ich dá do užívateľného stavu.

Podľa fotografií to tiež bude niečo stáť. Členovia sociálnej a bytovej komisie dokonca na jednom zo svojich jarných zasadnutí diskutovali aj o potenciálnom znížení ceny nájmu pre väčšiu motiváciu žiadateľov prijať ponúknutý byt. Mestská časť zvažuje aj možnosť, že jeden z bytov ponúkne organizácii pracujúcej s ľuďmi bez domova pre projekt „housingfirst“, ktorý pomáha ukončovať bezdomovecvo. (in)

foto: MČ Petržalka

CHCEŠ ZMYSLUPLNÚ PRÁCU?
SKÚS ASISTOVAŤ!
PRÁCA V SOCIÁLNEJ OBLASTI SO ŠTÁTOM
STANOVENOU ODMENOU 4,18 € / HOD.

KOMPŤ LUĐOM SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM
KDE? VŠADE, KDE TO LUĐIA
SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM POTREBUJÚ
KEDY? PODĽA VZÁJOMNEJ DOHODY
Služby našej agentúry sú bezplatné.

ĎALŠIE VÝHODY OSOBNÉJ ASISTENCIE:
Osobná asistenciu je možné vykonávať aj popri práci, štúdiu, alebo aj na dôchodku
Možnosť odpočítania paušálnych výdavkov
Na rozdiel od brigád sa nezdaňuje celý príjem
Osobný asistent je poistenec štátu na zdravotné poistenie
Ak asistent odpracuje mesačne 140+ hodín osobnej asistencie a nemá iný príjem, štát za neho hradí dôchodkové poistenie

gencie
dystrofičkov v SR
agentúra
osobnej
asistencie

NIE JE POTREBNÝ
ŠPECIÁLNY KURZ.

Agentúra osobnej asistencie 02/4341 1686
Organizácia meskulárnych 0948 529 976, 0948 490 420
dystrofičkov v SR, agenturaba@osobnaasistencia.sk
Mesačná 12, www.osobnaasistencia.sk
821 02 Bratislava www.omdvz.sk

0948 529 976, 0948 490 420
0948 529 976, 0948 490 420
0948 529 976, 0948 490 420
0948 529 976, 0948 490 420
0948 529 976, 0948 490 420
0948 529 976, 0948 490 420
0948 529 976, 0948 490 420
0948 529 976, 0948 490 420
0948 529 976, 0948 490 420
0948 529 976, 0948 490 420
0948 529 976, 0948 490 420
0948 529 976, 0948 490 420
0948 529 976, 0948 490 420
0948 529 976, 0948 490 420
0948 529 976, 0948 490 420
0948 529 976, 0948 490 420

DHL

**HĽADÁŠ PRÁCU?
MÁME JEJ PLNÉ SKLADY!**

DHL SUPPLY CHAIN HĽADÁ ŠIKOVNÝCH
ZAMESTNANCOV DO NOVÉHO SKLADU
V BRATISLAVE/IVANKE PRI DUNAJI

Ponúkame širokú paletu zamestnaneckých výhod:

- mesačné bonusy vo výške 10%
- životné poistenie s krytím 24/7
- stravovanie hradené zamestnávateľom
- odmena za odporúčenie zamestnanca
- MultiSport karta
- zamestnanecké zľavy a bonusy

0800 500 540
www.chcembytvdhl.sk

Päť „upravených“ úsekov na 420 metroch

▲ Medzi polostrovom a brehoch stojí voda, príliš veľa ľudí sem nechodí, brehule by tu rušené neboli. Lenže breh pre ne nie je vhodný. „Keď sa tam pôjdete pozrieť, zistíte, že štruktúra brehu je úplne iná. Aj nás to prekvapilo,“ hovorí Karolína Sobeková.

O polopláž brehule tiež nemali záujem.

▼ Brehule patria k Dunaju. Dokazuje to zahniezdenie najväčšej kolónie na dunajskom brehu. Na toto miesto ľudia nechodili, prechod bol možný len chodníkom nad brehom, vtáky tu našli pokoj a ak sa hniezdisko zachová, bude to len dobre.

► Pokračovanie zo strany 1 „Breh medzi ústím Ovsíškého ramena a chráneným územím Starý háj je aj v súčasnosti pekný prírodný breh, ktorý je obľúbeným miestom ľudí na oddych, kúpanie či rybačku. Tento breh bude, samozrejme, ponechaný v prírodnom stave s prirodzeným morfológickým vývojom.“

Tešili sme sa predčasne, pretože na jar prišiel bager, jednu časť pláže celkom zrušil a ďalšiu nechal v stave 'mačkopsa' – posedieť si na nej nemajú chuť ani ľudia a nezaujala ani brehule.

To je jeden pohľad. Ten druhý hovorí: „To nie brehule zaberajú náš priestor, ale my sme zabrali väčšinu z toho ich.“ Tok Dunaja je totiž regulovaný, takže neobmýva riečne steny tak, ako v minulosti, tie zarastajú a vtáky strácajú

hniezdiská. Na príčine sú však najmä veľké kamene, ktorými sú brehy obsypané a pôvodne ich mali spevňovať. Takže, ak chceme vtáky, ktoré tu kedysi žili, zachovať, musíme sa zahrať na prírodu sami.

Otázka však je, prečo ochranári s ministerstvom a vodohospodármi nehľadali menej navštevované miesto, neodstránili istý úsek s veľkými kameňmi, ale rozhodli sa pre úpravu brehov rovno uprostred silne urbanizovaného prostredia, priamo za sídliskom, na pláži.

Bude polopláž zase plážou?

„Projekt začal už v roku 2014. Jeho súčasťou boli aj dve štúdiá, ktoré zdokumentovali, že práve na tomto mieste až do roku 2012 brehule hniezdili. Preto sme sa rozhodli

obnoviť práve tento úsek,“ vysvetľuje Karolína Sobeková z Bratislavského regionálneho ochranného združenia (BROZ). „Podobne ako pri iných aktivitách realizovaných na území hlavného mesta, aj obnova kolmého riečného brehu je príležitosťou ukázať verejnosti, ako brehy vyzerali pred reguláciou tokov a kto ich využíva.“ Preto brehy nielen upravili, ale aj čistia od odpadkov.

To, že tu brehule zahniezdili, je podľa nej dôkaz, že aj uprostred sídliska sa dá bioidiverzita obnoviť. „Svojím spôsobom je urbanizované

Vzácná brehula. Jej spoločenská hodnota je 1 000 eur. Ich prínosom navyše je, že vo veľkom množstve konzumujú hmyz, a teda aj komáre.

prostredie pre realizáciu revitalizačných opatrení výhodou z pohľadu edukácie a šírenia povedomia o druhoch, biotopoch, ale aj o poukázaní na problémy, ktoré Dunaj má napríklad v podobe silne pozmenenej dynamiky toku a enormného množstva brehov spevnených kameňmi. Je málo pravdepodobné, žeby 90 percent z ľudí, ktorí sem chodia, šlo pozorovať brehule hniezdiace v prirodzených biotopoch o 150 kilometrov ďalej. Takto kúsok od svojich domovov vidia v súčasnosti najväčšiu kolóniu využívajúcu prirodzený riečny breh, ale aj ďalší život viazaný na takéto špecifické biotopy. Kolmý breh totiž nie je len pre brehule. Na tieto brehy sú viazané aj stovky druhov hmyzu, vrátane dôležitých opelovačov.“

Náklady na úpravu brehov boli 15 338, 69 eur bez DPH.

Ak by sa odstraňovali veľké kamene, bolo by to zrejme drahšie a komplikovanejšie, hoci medializované správy z roku 2014 spomínali v súvislosti s týmto projektom úpravu brehov najmä odstraňovanie kamenného opevnenia. Podľa vzoru Rakúska, ktorého ho ruší alebo Maďarska, kde sú kamene len v úsekoch, kde je to naozaj nevyhnutné a rieka si tam udržuje kolmé riečne brehy sama. Nikto ich nemusí umelo vytvárať.

„Obnova brehu presne v miestach doloženého hniezdenia v minulosti je logickým krokom, čo potvrdzuje aj súčasná kolónia s viac ako 500 hniezdnymi párami. V čase prípravy aktivity nebolo možné rozšíriť úseky aj o tie s kamenným opevnením, ale so zástupcami správcu toku naďalej jednáme. A v prípade petržalského brehu pokračujú rokovania aj zo strany zástupcov iniciátorov štúdie Bratislavského dunajského parku,“ reagovala Karolína Sobeková.

A tak nateraz zostalo najjednoduchšie riešenie – zrušiť časť pláže. Zbytok je menej

► Negatívne emócie vyvolalo najmä zrušenie tejto pláže, kde Petržalčania chodievali roky. Uvidíme, či tu brehule vydržia, ľudia sú zvyknutí sem chodiť. Navyše, breh tu bude nutne pravidelne upravovať. Ak by sme to nechali na riekku, vráti ho do pôvodnej plážovej podoby.

◀ Výsledok kompromisného riešenia – ani brehule, ani pláž. V tejto časti už nikto nemá chuť posedieť, maximálne vykonať potrebu...

◀ Aj ľudia patria k Dunaju a aj oni sú obmedzení navezenými kameňmi na brehoch. Keby v istom úseku odstránili pre brehule kamene, pre ktoré sa ľudia aj tak k vode nedostanú, nikto by nenamietať.

bolestivý. „Najnižší úsek, kde kolónia vznikla prvá, plážová úprava nebola resp, úsek bol značne zarastený, a voda siahala až po zárast. V súčasnosti je breh kolmý,“ pokračuje. „Ďalšie úseky sme robili kompromisne – aby bol zachovaný aj plážový úsek, aj ten pre brehule.“ Problém tohto úseku je, že oň v aktuálnej podobe nemajú záujem ani ľudia, ani brehule. Breh je

pustý, prepadáva sa, čo je prirodzené, keďže hladina vody kolíše.

Päťsto párov brehúl má teda prvé najväčšie hniezdenie za sebou, na rad príde ešte druhé a tretie, ktoré končí začiatkom augusta. „Pohyb na okolitých plážach nie je problém. Jedine priamo pod a nad hniezdnou kolóniou,“ odkazuje Karolína Sobeková pričom dodáva, že bager,

ktorý v Dunaji ťaží naplaviny, ich neruší, ani lode, ale vtáci nie sú takí odolní, aby šli pomedzi hlavy ľudí kŕmiť svoje mladé. Petržalka však na svojej stránke upozorňuje: „Do konca leta je vstup na tieto miesta zakázaný.“

A ako bude projekt pokračovať? Príde na budúcu jar k Dunaju opäť bager a bude suplovať prírodu? Rieka si

totiž svoje brehy upraví, duplom, keď stúpne voda. „Tak, ako to realizujeme na iných úsekoch, aj tu sa budeme snažiť s dobrovoľníkmi brehy udržiavať,“ hovorí ochránarka. „Vyhodnotíme, ktoré úseky sú pre vtáky najvyhovujúcejšie a tam sa to budeme snažiť vyčistiť.“ Podľa Slavomíra Hellda z tlačového odboru ministerstva životného prostredia budú ochranári brehy podľa

potreby zbavovať aj náletových porastov. Brehule totiž vyhľadávajú čerstvo obnažené brehy.

Kolmý breh nám teda zrejme zostane, či polopláž bude zase plážou, sa uvidí. Kedy sa na niektorých častiach petržalského brehu zbavíme obrích kameňov, nevedno.

(in)
foto: in

• KÚPIME podiel vo Vašom byte.
• KÚPIME Váš byt a môžete v ňom ostať bývať.
Tel: 0940 622 877

PETRŽALSKÉ NOVINY

čítajte aj na webe

www.bratislavskenoviny.sk

JEDÁLEŇ V

TECHNOPOLE

KUTLÍKOVA 17, BRATISLAVA – PETRŽALKA

MENU
OD 4,50€

MINÚTKY

1H
ZADARMO

DOVOZ
JEDÁL

KÁVA
& DEZERTY

MOJA KUCHYŇA

- PRIVÁTNE OSLAVY, SVADBY A STUŽKOVÉ
- POCTIVÉ ZÁKUSKY Z CUKRÁRNE LAURENT
- DOVOZ JEDÁL DO FIRIEM

Aktuálne menu nájdete na [Technopol - Kantína](https://www.technopolevents.eu), viac na www.technopolevents.eu

Prenájom kancelárií v Technopole

len **170 €** /mesiac
od **17 m²**

www.kancelarie.tech

Otvoria sa Viladomy všetkým Petržalčanom?

Na južnom okraji Petržalky, áno, to je tá časť Slnecnic, kde nájdete ulice ako Fialová, Běžová či Žltá, dokončili a otvorili nedávno krásny centrálny park. Príťažlivým pre návštevníkov ho robí aj nové multifunkčné ihrisko.

Viladomy sú pokojná tichá štvrť, kde stretávate v priebehu dňa najmä mamičky s kočíkmi. Obyvatelia, hoci sú Petržalčania, parkovaciu politiku neriešia. Väčšina boxov je očíslovaných, problém zaparkovať tu má len návštevník, pretože 25 bezplatných miest pozdĺž Žltej obsadzujú zväčša rezidenti, ktorí majú viac áut alebo si box nekúpili vôbec. Návšteve teda zostávajú tie spoplatnené za rampou.

Rovnako ako zvyšok Petržalky však majú obyvatelia Viladomov problém s umiestnením detí do verejných

škôlok a aktívne sa snažia, aby aspoň časť plánovanej školy v Slnecniciach bola verejná. (Mestská časť aktuálne rokuje o kúpe budovy aj pozemku pod ňou v Slnecniciach pre škôlku v správe samosprávy. Za priestory pre 60-62 detí chce dať 900-tisíc eur, ďalších 300-tisíc eur potrebuje na kompletne dozariadenie. O škole je ticho, pozn.red.)

Slnecnice sú postavené na súkromných pozemkoch, takže aj tie priláhlé k domom sú v majetku vlastníkov bytov. O zeleň sa obyvateľom stará správca, a darí sa mu. Krásne upravené zákutia s lavičkami

Moderné multifunkčné aj outdoorové ihrisko možno priláka aj návštevníkov.

pri domoch, kvetinové mini-záhradky, čisté funkčné detské ihriská, priestor s brámkami na futbal, fontána vo vnútrobloku, aj väčšie ihrisko na okraji štvrti. Tento vyšší level sídliska si môžete užiť aj vy, hoci tu nežijete. Priestory totiž obyvatelia nemajú ohradené. Málokto to však využije. Väčšina Petržalčanov trávi čas najmä v tej svojej štvrti a ak zavítame do inej, je to najmä kvôli službám, zábave či športu.

Budú to teda najmä obyvatelia Viladomov, komu bude slúžiť nový park plný zelene aj miest na pikniky. Za tie roky, čo tu žijú, sa im podarilo vytvoriť komunitu, ktorej záleží. Deti tu s jedným z oteckov hrajú pravidelne futbal, pripravený už majú aj priestor pre komunitnú záhradu. Dva grily s posedením, ktoré sú súčasťou parku, teda určite nezostanú opustené. Rovnako ako multifunkčné ihrisko na basketbal či futbal, výbeh pre psov, outdoorové fitness či detské ihriská.

Otázka je, kto sa o priestor bude starať? Centrálny park s rozlohou 14 000 m² je síce postavený na súkromných pozemkoch, ale z pohľadu územného plánu má plniť funkciu verejnej zelene. Vybudoval ho developer s cieľom zveriť ho do správy mestskej časti. „V súčasnosti mestská časť rokuje s developerom, ktorý je vlastníkom

pozemkov, o podmienkach prevzatia parku do správy mestskej časti. MČ Petržalka po obhliadke na mieste kalkuluje predbežnú cenu nákladov na správu a údržbu parku. Zároveň prebieha komunikácia o koncepcii budovania ďalších verejných priestorov tak, aby do budúcnosti splňali štandardy oddelenia životného prostredia a nároky správy verejných priestranstiev MČ Bratislava-Petržalka,“ informovala nás hovorkyňa Petržalky Mária Halašková.

Fakt je, že uchovať park na

takej úrovni, ako je aktuálne, by si vyžadovalo financie z miestneho rozpočtu, odbornosť aj čas. A to pre „nových“ Petržalčanov, čo sa nie vždy stretáva s pochopením tých „starých“. Navyše, údržba nie je jednoduchá, čo vidno na príklade parku na Námestí hraničiarov... Okrem toho by mestská časť zrejme musela riešiť aj prevádzku ihriska či využívania grilov. Na druhej strane, funkčnej zelene tohto typu máme v Petržalke málo a všetci voláme po zmene. Krásny verejný park by mohol byť prvou lastovičkou, že sa

▲ Mestská časť aktuálne hľadá cestu ako spravovať komunitné krby s posedením a kalkuluje náklady na správu parku.

Viladomy o čosi viac otvárajú Petržalke, podobne ako to vidíme v zóne Mesto, kde návštevníci nie sú vzácnosťou aj vďaka nákupnému či rodinnému centru alebo dostupným službám. Ďalšie „otvorenie sa svetu“ príde vo Viladomoch, keď sa prenajmú nebytové priestory a koncom budúceho roka, kedy by sa mala ukončiť posledná etapa Viladomov a otvoriť slovenský koncept potravín Yeme. Pôjde o prvú predajňu v Petržalke, súčasťou bude aj bistro s terasou. Dá sa očakávať, že sem budú chodiť nakupovať aj ľudia z iných častí Petržalky, Rusoviec aj Čunova. A keď sa podarí prepojiť cyklochodník z Viladomov na hrádzu, táto štvrť sa otvorí aj aktívnym Petržalčanom. Už teraz je cyklotrasou prepojená so zónou Mesto a dostať sa po nej bude v budúcnosti dať až k novej električke, ktorú bude lemovať cyklochodník až do centra. (in)

foto: CRESCO

Za parkovisko na Tyršovom nábreží sa bude platiť

Plocha na Tyršovom nábreží pri Starom moste dlhodobo neoficiálne slúžila ako ne-regulované záchytné parkovisko najmä pre ľudí, ktorí do mesta pokračovali električkou. Mesto ho zrekonštruovalo, po prázdninách ho spoplatní.

Na ploche „pod mostom“ bude 155 miest a 10 miest pre motoriky a pri

bývalom lunaparku 115 miest a ďalších 5 miest pre zásobovanie. Nový režim parkovania

(7:00-22:00) budú mať návštevníci prvé dve hodiny zdarma a následne tretia a každá ďalšia hodina bude spoplatnená sadzbou 1 eur/hod. Cez pracovné dni od 7:00 do 17:00 bude prvá hodina zdarma, druhá hodina bude spoplatnená sadzbou 1 eur/hod. a tretia a každá ďalšia sumou 2 eur/hod.

Mesto riešenie pri bývalom lunaparku realizuje ako dočasné, do doby, kým bude pripravená celková revitalizácia Tyršovho nábrežia. „S časťou revitalizácie nábrežia plánujeme začať už v lete a v okolí pamätníka Daniela Tupého vybudujeme nové chodníky a priestor doplníme o novú výsadbu, mobiliár a osvetlenie a zároveň v tomto priestore zredukujeme parkovanie,“ informoval magistrát na sociálnej sieti. Na hlavnej parkovacej ploche Pod mostom sa obnovujú povrchy a vytvárajú nové zelené plochy. (nc) foto: Matúš Husár

MUDr. Katarína Dikaszová

OTVÁRAME NOVÚ AMBULANCIU
VŠEOBECNÉHO LEKÁRA PRE DETI

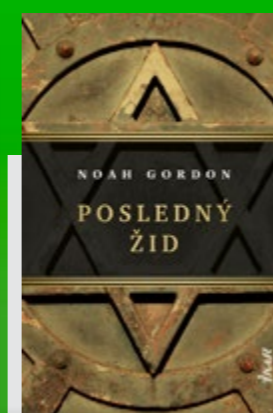
Viac informácií, často kladené otázky a rezervácie termínov na:
www.pedmedica.sk

ambulancia@pedmedica.sk Vyšehradská 16, Petržalka

Adriana Bolyová:
Hierarchia tmy

Radana Vranická sa naučila načúvať vnútornému hlasu, ktorý sa jej ozýva od oseemnástych narodenin. Radí jej, predvída budúcnosť, pozná pravdu o každom človeku. Keď ju uprostred horúceho dňa v Prahe napadne démon, vďaka hlasu intuície sa jej podarí uniknúť. Na pomoc však prichádza aj oveľa väčšia záhada – žena, poslaná Západným démonologickým spoločenstvom. Odvážza Radanu do Innsbrucku, do sídla organizácie, ktorá profituje z kontaktu s všemocnými bytosťami. Tie však s ľudstvom nepaktujú zadarmo.

Noah Gordon:
Posledný žid

Životný príbeh Jonáša Toledana, syna židovského zlatníka, sa začína na sklonku 15. storočia, tesne pred vyhostením Židov zo Španielska. V krajine kráľovnej Izabely vládne krutá inkvizícia a strach. Mnohí Židia sa pod tlakom okolností rozhodnú stať katolíkmi, no sú aj takí, ktorí si chcú zachovať pôvodnú vieru a húfne odchádzajú za hranice. Kým sa k nim rodina Toledanovcov stihne pripojiť, rozvášnený dav podpáli ich dom a nešťastného zlatníka zabije.

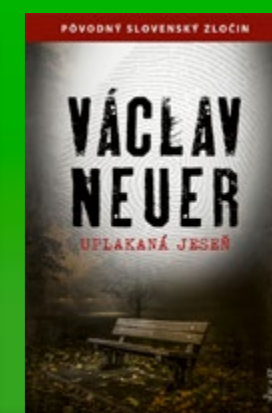
František Kozmon:
Volavka

Marek Wolf sa ocitá na mieste činu ešte pred príchodom polície: obeťou vraždy je jeho mama, vražednou zbraňou služobná devina a hlavným podozrivým brat Patrik. Ten úšiel z nápravovýchovného zariadenia, no Wolf aj napriek dôkazom verí v jeho nevinu. Pátra po bratovi a celkom zabúda na vyšetrovanie, ktoré nestihol uzavrieť. Až kým nenadobudne podozrenie, že prípad Červ s maminou vraždou súvisí. Jeho kolega Karol Lupták, stále mimo služby, pátra po nezvestnej kamarátke svojej dcéry.

Meghan March:
Hriešne vinný

Prezumpcia nevinny zjavne neplatí. Som vinná, kým sa nedokáže opak. Už ma unavuje mlčky znášať očierňovanie mojej osoby len preto, lebo som Gablová. Riscoffovi síce ovládajú mesto, no ja sa nemienim riadiť ich pravidlami. Nedám sa zstrašovať. Celý život o mne rozhodovali druhí, manipulovali mnou, ale s tým je koniec. Zmenila som sa. Kiežby som však nezabúdala na to, aký vie byť Lincoln Riscoff presvedčivý a bulvár dotieravý. Ten urobí pre senzáciu čokoľvek.

Václav Neuer:
Uplakaná jeseň

V starom vojenskom bunkri pri rieke Morave objaví mŕtvolu dobitého mladíka. V parku, takmer v strede mesta, zasa mŕtvu školáčku. Jedna vražda surová a brutálne sľušovaná, druhá chladnokrvná a na prvý pohľad až povážlivo profesionálne dotiahnutá do konca. Korejs tak „nafasuje“ svoj prvý samostatný prípad. Ledecký sa so zvyškom tímu rozbehne po horúcej stope.

KNIHY, KTORÝMI ŽIJETE

bux.sk

Plavčíkov nájdete oproti Oáze. „Z tohto miesta vidíme aj protilahlú aj bočnú pláž pri škole, aj na veľkú pláž pred lesom. Je tu dobrý prístup do vody aj pre nás čln,“ hovorí Tomáš Rácz.

„Nie každý nás prijal,“ hovoria plavčíci z Draždiaka

Kto volá na vodných záchranárov na Draždiaku mestskú políciu? Aj ľudia, ktorí majú „len“ pocit, že im obsadili „ich“ miesto na ležanie. „Posuňte sa ďalej... Zaberáte veľa miesta... A ste tu vôbec oprávnené?“ pochybujú. Toto sa už roky nemeni. „Nie každý nás prijal,“ konštatuje Tomáš Rácz, predseda Spolku ochrancov vody OCTOPUS. „Paradoxne, keď vznikne problém, ktorý ani nemáme v kompetencii riešiť, každý uteká najskôr za nami.“

Mobilný červený stan, na ktorý plavčíkom poskytla dotáciu mestská časť, možno týchto ľudí presvedčí, že stanovisko vodnej záchrannej služby je oficiálne odobrené, chlapci sa len nehrajú na záchranárov a na Draždiaku ľuďom pomáhajú, nie im zavádzajú.

Stále v provizórnych podmienkach

Draždiak býva v lete plný. A toto špecifické leto po pandémie, keď budú mnohí z nás dovoľkovať doma, ich bude zrejme ešte viac. Keď sa pôjdete kúpať, je dobré myslieť na to, že dvaja plavčíci, ktorých pri stožiaroch vysokého napätia, zo strany Antolskej, nájdete až do 31. augusta denne od 10h do 19h, nedokážu

ustrážiť celé jazero. To by ich muselo byť aspoň desať. Súčasná realita je teda taká, že keby sa niekto topil pri protilahlí reštaurácii, trvalo by plavčíkom niekoľko minút, než by tam dorazili.

Minulý rok tu zachránili troch topiacich sa. Záchrana pred utopením je však tá najextremnejšia forma služby, ktorú poskytujú. Väčšinou ošetrojú rezné poranenia za-

príčinené prevažne ulitníkmi a ostrými kameňmi alebo drobným odpadom, ako sú háčiky od rybárov. Avšak tým, že sú tu celý deň k dispozícii, ľudia sa na nich obracajú aj s takými požiadavkami o riešenie ako: „Nedovoľte tým deckám umývať si bicykel v jazere! Nech nehádzu kameň do labutí! Ukradli mi veci z deky, pomôžte... Vo vode pláva smetná nádoba, ktorú tam niekto odhodil, vytiahnite ju... alebo Našli sme tu odhodené injekčné striekačky, zavolajte niekoho, nech ich uprace...“

Plavčíci riešia aj psov vo vode alebo ľudí bez domova, ak si na Draždiaku perú veci, ak si na Draždiaku vyháňajú z vody opitých, odporučia matke, aby nebrala dieťa do stredu jazera len na čínskej nafukovačke... Mnoho z týchto situácií je konfliktných, začínajú nadávkami, vyhrážkami, končia volaním

Prečo sa pred letom nečistil Draždiak a Chorvátsky kanál?

Rok čo rok vyťahovali potápači pri jarnom upratovaní jazera, často aj bizarný odpad – koše, fúrik či dopravné značky. Najčastejšie to však boli nebezpečné drobnosti – črepiny, stavebné zbytky obrastené ulitníkmi, rybárske náčinie, silóny či

háčiky. Tento rok sa však čistenie Draždiaka nekonalo. Dôvod?

„Tento rok nás mestská časť neoslovila,“ reagoval na našu otázku Tomáš Rácz s tým, že služba stála 1500 eur a dôvodom je zrejme šetrenie. „Tradičné čistenie Chorvát-

Na množstvo ľudí, ktorí k jazeru chodia, je tu málo košov aj sociálnych zariadení. Toalety pri Oáze sú aspoň bezplatné.

polície. Tomáš Rácz mal minulý rok občas dojem, že s mestskými policajtmí komunikuje každý deň. „Práca s ľuďmi je z roka na rok ťažšia,“ konštatuje predseda spolku, ktorý na Draždiaku vykonáva záchranú službu už dvanásť rokov. Tento rok na ňu mestská časť vyčlenila sumu 15-tisíc eur. Nemusela. Draždiak nie je oficiálne kúpalisko, mohli argumentovať a podobne, ako to urobilo Nové Mesto na Kuchajde, záchranárov z dôvodu šetrenia „obetovať“. Namiesto toho im po minuloročnom príspevku dieťa do stredu jazera len na čínskej nafukovačke... Mnoho z týchto situácií je konfliktných, začínajú nadávkami, vyhrážkami, končia volaním

je naše oficiálne stanovisko,“ hovorí Tomáš Rácz a vysvetlí, že ľuďom zvykne prekážať aj ich zaparkované auto. „Ak sa niekomu niečo stane, musíme byť schopný zabezpečiť aj prípadný prevoz do nemocnice.“ Okrem toho, tým, že nemajú miesto, kde by mohli na noc odložiť čln, potápačský výstroj či zdravotnú výbavu, musia ich denne dovážať, večer zbalit a za odviezť, a tak dokola. Stále viac-menej provízorne podmienky. Ešte aj na vykonaní toaletných potrieb sa musia dohadovať s bufetármí. Po výstavbe Južnej pláže na Draždiaku by to už mohlo byť inak. Tam developer sľubuje aj zázemie pre plavčíkov. Na to si však ešte počkáme. (in)

foto: Marian Dekan

Pri jazere pribudnú koše na triedený odpad

Vďaka dotácii od župy v hodnote 4500 eur Petržalka osadí na Draždiaku 8 košov na triedený odpad, dva normálne cyklostojany a jeden servisný a tri mobilné kabínky na prezliekanie.

Osadené budú v plážových častiach, pri cyklochodníku, pri škole a v blízkosti bufetu od Antolskej. Koše na triedený zber na týchto miestach logiku majú, keďže väčšina tu vyprodukovaného odpadu tvoria aj vďaka prítomným bufetom jednorazové plasty či plechovky.

Sú z odolného materiálu, aby odolali vandalom. Uvidíme, akú životnosť bude mať servisný cyklostojan s náradím a pumpou, ktorý umožní cyklistom dofúkať pneumatiky, opraviť defekt, uvoľnený pedál či nosič... Mestská časť navrhla jeho umiestnenie pri vstupe na Draždiak zo strany hrádze pri Chorvátskom ramene, aby bol čo najviac viditeľný pre prechádzajúcich cyklistov. Náradie bude skryté vo vnútri stojanu a výkonná ručná pumpa v kovovom ochrannom kryte.

Tri mobilné prezliekárne nájdete pri bufete vedľa toaliet patriacich reštaurácii Oáza, druhú v areáli plážového ihriska a tretiu pri stožiaroch od Antolskej. (mh, pn)

foto: MČ Petržalka

Nové koše (červené), kabínky (modré) a cyklostojany (zelené) na Draždiaku.

Dočkáme sa dôstojnej multifunkčnej haly

Športový areál na okraji Petržalky, ktorý sa plánuje už roky, konečne nabral jasnejšie kontúry. Župa ho plánuje vybudovať v spolupráci so Slovenským zväzom ľadového hokeja, Spojenou školou na Ostredkovej a Volejbalovým klubom polície Bratislava.

Nový areál bude pozostávať z viacerých objektov. Hokejová hala s dvomi ľadovými plochami a konferenčným zázemím, s navrhovanou otvorenou strešnou terasou a s priestorom pre divákov s maximálnou kapacitou 400 divákov. Plavecká hala, atle-

tický štadión s tribúnou, tartanovou bežeckou ovládnou dráhou, dráhou a doskočiskom, sektormi pre vrhačské disciplíny, či skok do výšky a skok o tyči. Chýbať nebude ani multifunkčná hala s medzinárodnými parametrami pre loptové športy s kapacitou

pre cca 1200-1500 návštevníkov, či plocha pre futbal.

Spojená škola bude mať nové zázemie, s internátom, strediskom úpolových športov a gymnastickou halou spolu s exteriérovými tenisovými kurtami.

Medzi školou a hokejovou halou je zatiaľ navrhnutý verejný priestor s vodným prvkom a stromoradiím, terasami a oddychovými zónami. Pri plaveckej hale zase umiestnenie zeleného terasovitého valu slúžiaceho ako verejná oddychová zeleň s drobnou architektúrou, workoutovými prvkami či komponentami detských ihrísk. Súčasťou bude aj parkovací dom s vegetačnými stenami a využiteľnou strechou na šport a parkovacie plochy z vodopriepustných materiálov. Celý kampus spojí s okolím Bratislavy segregovaná cyklotrasa. (lf)

foto: BSK

PETRŽALSKÁ SKA

24. 7. 2021
ANTOLSKÁ 6
KONEČNÁ AUTOBUSU 99
...krojujeme za zdravím...

ŠPORTOVÁ ČASŤ

- 10.00 Otvárací ceremoniál športového mítingu**
10.10 Prípravka, najmladší žiaci a žiačky 1 km chôdza
10.30 Mladší žiaci a žiačky, starší žiaci a žiačky 2 km chôdza
11.00 Dorastenci a dorastenky, muži, ženy a veteráni 5 km chôdza

REKREAČNÁ ČASŤ

- 12.00 Odkrokuj 500 m s Jozefom Pribilincem** ukážka chôdze olympijského víťaza z OH 1988 v Soule, ku ktorému sa budú môcť pripojiť diváci a autogramiáda
12.30 Krokuj ako chceš rekreačná chôdza na vyznačenej trase 1 km, 3 km a 5 km. Každý zaregistrovaný účastník dostane štartové číslo a bude mu zmeraný čas na trati, ktorú si sám zvolí

SPOLOČENSKÁ ČASŤ

- 20.00 Večer olympionikov** stretnutie s olympijskými víťazmi v Dome kultúry Zrkadlový háj
Anastázia Kuzmína – zlatá medaila v biatlone na ZOH 2010 vo Vancouveri, na ZOH, 2014 v Soči a na ZOH 2018 v Pchjongjangu
Ján Zachara – zlatá medaila v boxe na OH 1952 v Helsinkách (prvá v histórii slovenského športu)
Jozef Pribilinec – zlatá medaila v atletickej chôdzi na OH 1988 v Soule

Komponovaný program rozhovorov spojený s besedou, premietaním videozáznamov a fotografií, vystúpením hudobnej skupiny **KOCHANSKI BAND** a autogramiádou.

V Ovšistskom ramene odpočívajú aj krásny parník Bratislava

▲ Parník Bratislava na lodnom výtahu v južnom bazéne bratislavského Zimného prístavu pred vytiahnutím a ošetrením podponorovej časti.

▲ Už ako Botel Javorina na nábreží.

V dolnej časti Ovšistského ramena sa nachádzajú vraky niekoľkých lodí. Okrem vlečných členov tu v bahne odpočívajú aj torzo kedysi známej parnej osobnej kajutovej lode Bratislava. Tá sa smutne preslávila ako Botel Javorina, ktorý bol pristavený oproti hotelu Devín a v máji 1975 vyhorel. Zomrelo tam vtedy sedem ľudí.

Medzi dnešnými päťdesiatnikmi, ktorí vyrástali v petržalskom Ovsíšti, sa hádam nenájdete taký, ktorý by ako dieťa osobne aspoň raz neprebádal vraky lodí v Ovšistskom ramene. Dalo sa po nich loziť, podľa zvyškov kachličiek si predstavovať, čo tam asi kedysi bolo. V tichu lesa ste pri tom v žalúdku cítili zvláštne mravčenie, aj strach, aj vzrušenie. Dodnes sa zrejme pozastavujete nad tým, že rodičia vtedy životne neriešili, kde sa ako čerství tínedžeri túlate. Nuž, sedemdesiate, osemdesiate roky, to bola iná doba. Dnes sa lode už prepádajú do bahna ramena a to, čo z nich zostalo, vidno len, keď je nižší Dunaj.

Plávajúce rekreačné stredisko

Krásny parník Bratislava

plaviť po obrovských riekach ako Ob, Jenisej, avšak ešte v lodnici na nej vznikol požiar a Rusi ju už nechceli,“ spomína Juraj Bohunský, spoluautor knihy Dunajská flotila – História lodného parku od roku 1922.

A tak sme sa dostali k lodi. Odborári, vtedajšie ROH, ju začalo využívať ako plávajúce rekreačné stredisko pre svojich členov.

„Bola to výletná loď, ktorá premávala medzi Bratislavou a Budapešťou v týždenných turnusoch. Priviezli sme

220 ubytovaných hostí, ktorí mali v Maďarsku sedemdňový program. Šli na Balaton, pozreli si pamätihodnosti Budapešti, navštívili cirkus...“ pokračuje Juraj Bohunský, ktorý na parníku pracoval ako lodník päť rokov. „Bola to drina. Po návrate sme v priebehu dvanástich hodín museli loď vyčistiť od vrchu až dole, pretože to bol parník, kde sa kúrilo mazutom. Keď bolo potrebné zdvihnúť par, z komína sa valil hustý dym. Takže po plavbe sme s kýblami so šampónom a kefami čistili

loď od masťných sadzí, aby bola pripravená na ďalšiu plavbu. Pretože poobede už nastupovali ďalší rekreanti.“

**ZUBNÁ AMBULANCIA
STOMATOCHIRURGIE
A IMPLANTOLÓGIE**
oznamuje zmenu pracovnej doby od 15-21h
OŠETRÍME KAŽDÉHO, KTO NÁM ZAVOLÁ
0905662407
STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

Ponúkame slušnej žene s autom dobre zaplatenú prácu OSOBNÉJ ASISTENTKY na TPP v Petržalke na 4x v týždni s nástupom IHNED. Náplň práce: nákup potravín, upratovanie. Všetko dojednáme na osobnom stretnutí. Volajte na 0903 392 793

Predám RD
vzdialený 10 km od Považskej Bystrice.

Kontakt:
0908 302322

Botel Javorina, bol pristavený a pripravený o vyradený vlečný čln. Pokiaľ by ho nechali len tak voľne, prúdenie by ho mohlo odniesť preč. Fotografie (aj vlečných člnov) sú z roku 1978.

Na jeseň bola potom zatkotená v osobnom prístave a ľudia chodievali na zimné rekreácie s programom v Bratislave. Ubytovanie v 2-, 3-, a 4-lôžkových kajutách, a stravovanie na lodi bolo romantické aj pre mladých. Juraj Bohunský spomína, že prevádzkar bol k nim prajný a jediná 8-lôžková kajutu hneď vedľa vchodu nechával vždy mladým dievčatám. „Tam sa to hmýrilo záujmom,“ smeje sa.

Parník Bratislava bol vyradený v roku 1972. Vtedy ju odkúpil podnik cestovného ruchu Javorina, premenoval a pristavil oproti hotelu Devín ako plávajúci hotel. V máji 1975 však na nej v noci v kuchyni vypukol ničivý požiar, pri ktorom zomrelo sedem ľudí. „My, čo sme boli od fachu, sme hovorili, že robíť z lode botel je rizikové najmä preto, že ľudia, ktorí na nej pracovali, neboli „ľudia od vody“. Lodník je vycvičený na

hluky, šumy, pachy, ktoré na loď nepatria, oni nie. Neboli pripravení na správnu reakciu. Loď mala navyše vnútorné obloženie z „pochvejšie“ preglejky natretej „nádhernými“ olejovými farbami. Horela rýchlo...“

Jej vrak kúpil potápačský klub, ktorý ho chcel použiť ako klubovú základňu

▲ „Na fotografii, ktorú som stihol odfoťiť ešte pred definitívnym rozkradnutím, sú zvyšky strojovne - vľavo základy parného stroja a vpravo zvyšky lodného parného kotla,“ hovorí Juraj Bohunský.

v dunajskom ramene. „Lenže rýchlo zistili, že na úpravu nemajú ani peniaze, ani ľudí, ktorí by im to spravili, a tak to vzdali. Kto loď rozobral tak, že z nej zostalo len torzo, nik netuší,“ hovorí Juraj Bohunský. „Isté je, že pre podnikavcov bola zaujímavá. Bolo na nej veľa kvalitného kovu v strojárni. Parný stroj z kvalitnej

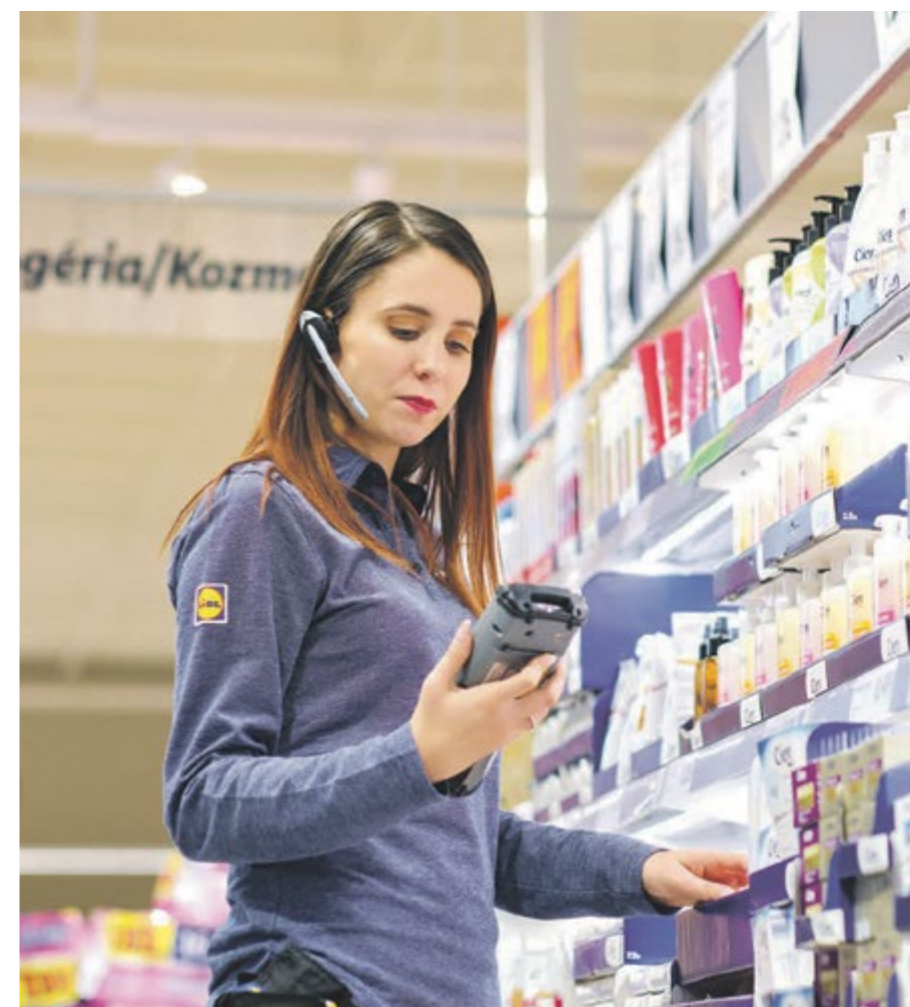
ocele, ojnice, piesty, valce...“

Tak skončil parník Bratislava.

V rámci Bratislavského dunajského parku, o ktorom sa už roky hovorí, je v pláne aj obnovenie Ovšistského ramena a jeho spojenie s Dunajom na jeho vtokovej a výtokovej časti. „Existujúca dolná časť

ramena bude na vybraných miestach prehĺbená odstránením usadených sedimentov na dĺžke cca 300 až 500 metrov. Odstránené budú zvyšky vrakov lodí,“ píše sa v štúdiu. Plány teda sú, kedy však budú zrealizované, je ešte predčasné aj odhadovať. (in)

foto: archív J. B.,
Lubomír Jarunek, in

top SLOVENSKO EMPLOYER 2021
top EUROPE EMPLOYER 2021
LIDL
Správna voľba

★ najzamestnávateľ 2020
1. miesto Obchod a služby

**PRIDAJ SA DO NÁŠHO TÍMU
V BRATISLAVE
PREDAVAČ/KA – POKLADNÍK/ČKA**

100% NÁSTUPNÁ MESAČNÁ MZDA
1010€ (38,75 HOD./TÝŽ.)

ZMLUVNE GARANTOVANÝ NÁRAST MZDY PRVÉ TRI ROKY

PRÁCA MOŽNÁ NA RÔZNE SKRÁTENÉ ÚVÄZKY

ŠIROKÝ SYSTÉM BENEFITOV

VIAC INFO NA: www.lidl.sk – sekcia Kariéra

Šport, ktorý v Petržalke takmer neexistuje

„Začiatkom septembra som kontaktoval školy v Petržalke, či by som ako tréner nemohol u nich založiť stolnotenisový krúžok. Oni by len poskytli priestor, deti by neplatili nič. Ozvala sa mi jediná škola, ZŠ Tupolevova,“ hovorí Miroslav Svetlák.

Miroslav Svetlák je členom Stolnotenisového klubu štadión, ktorý má základňu na ZŠ Žehrianska. V malej telocvični, ktorú si prenajímajú, majú svoje tri stoly, dvakrát do týždňa tu trénujú aj hrajú ligové zápasy druhej a tretej krajskej ligy. Sú to v podstate provizórne podmienky. „Aj preto sezónu čo sezónu hľadáme hráčov, aby sme vôbec mohli hrať ligu. Tí nám do klubu prichádzajú a vzápätí odchádzajú, necítia sa s ním spríaznení, ani lojálni. Výsledkom je, že klub nemá stabilitu, pretože nemá mládež,“ hovorí stolnotenisový hráč, ktorý vyrastal na Orave, v klube po-

stavenom na odchovancoch. V snahe vychovať pre svoj klub mládež, oslovil v Petržalke školy s ponukou krúžku.

Vychovať juniorov

Na to, že v Petržalke žije vyše 100-tisíc obyvateľov, je to tu so stolným tenisom biedne. Hráva sa najmä v školských telocvičniach, ktoré tu máme od socializmu. Pre porovnanie - v Mútnom, ktoré má 2 900 obyvateľov, dokázali pred deviatimi rokmi postaviť športovú halu pri základnej škole, kde sa zmestí 15 stolnotenisových stolov! V roku 2014 sa tam konali Majstrovstvá Oravy mužov a žien. V Rabčí, ktorá

má 4 900 obyvateľov, majú od roku 2006 podobne veľkú halu s tribúnou. Obe sa nachádzajú v okrese Námestovo, ktorý má dokopy 62-tisíc obyvateľov. Petržalka, ktorá má vyše 100-tisíc obyvateľov, má aktuálne ping-pongové stoly v rámci respírii škôl, napríklad na Žehrianskej alebo Tupolevovej, niektoré školy majú krúžky, ktoré sa ukončia jedným turnajom za rok. Deti si v podstate len pinkajú loptičku. Keby boli registrované pod nejakým klubom, mali by možnosť hrať len v rámci Bratislavského kraja na piatich turnajoch.

Lenže v Petržalke fungujú len tri stolnotenisové kluby, každý

má tak do 10-15 hráčov. Takže aktuálna situácia je taká, že ak sa chce malý Petržalčan venovať stolnému tenisu aktívne, musí dochádzať do inej mestskej časti. Karlova Ves má stolnotenisovú herňu, kde si vychovávajú mládež, v Rači je oficiálna stolnotenisová hala Slovenského zväzu, ďalšia je na Starej Vajnorskej v Novom Meste.

A predsa ponuka Miroslava Svetláka na stolnotenisový krúžok s perspektívou stať sa aktívnym hráčom a členom klubu petržalské školy neoslivila. „Ozval sa mi len riaditeľ zo ZŠ Tupolevova, kde on sám už deti trénuje,“ hovorí Miroslav. Napriek tomu o krúžok záujem bol. Napísal preto projekt - Podpora stolného tenisu v Petržalke - a od mestskej časti na získal dotáciu 2 089 eur. „Nakúpili sme za ne rakety a loptičky a dokonca aj tenisového robota. Ten dokáže hádzať loptičky pod rôznym uhlom aj rotáciou a deti vďaka nemu získajú úderovú istotu.“ Do krúžku sa mohol prihlásiť akýkoľvek Petržalčan, lenže prišla pandémia a aktivity vo vnútorných priestoroch dala stopku. „V septembri chceme pokračovať. Rád privítam deti, ktoré chcú hrať stolný tenis,“ hovorí a odkazu-

Kde si zahrat ping-pong?

Verejnost si kedysi mohla zahrat v stolnotenisovej herni na Strednej zdravotníckej škole na Strečnianskej. Zrušili ju však pre problém s nedostatkom priestorov. Dnes je v ponuke jeden stolnotenisový stôl v tenisovom klube Pro Set na Vlasteneckom námestí. Jeden stôl bol aj v Činkárni na Znievskej, ale po pandémii nevedia, či ho ešte budú prenajímať. A napokon v DK Lúky majú tri ping-pongové stoly. Pred pandémiou organizovali aj stolnotenisový kurz pre deti aj pre dospelých. Ako nás informoval vedúci DK Lúky Kamil Pončák, cez leto budú slúžiť pre detské tábory, od septembra pripravujú nový systém využívania stolov pre verejnost.

je rodičov na svoj mejl miroslavsvetlak5@gmail.com, avšak zároveň upozorňuje, že trvá aj tri, štyri roky, kým sa dieťa naučí hrať pingpong na takej úrovni, aby nebolo znechutené len prehrami, keď príde na turnaj. Miroslavova vízia je vychovať postupne pre klub juniorov, ktorí sa postupne stanú jeho členmi. (in)

foto: archív M. S., pm

Vonkajšie stoly

Takto dopadli krásne ping-pongové stoly v areáli ZŠ Pankúchova. Zničené nejakými dobrákmi. Funkčný stôl nájdete napríklad na ohradenom detskom ihrisku pri Draždiaku. Sieťka je kovová, zrejme, aby vydržala a nikto ju neukradol. Vonkajšie stoly sú však len na rekreačný stolný tenis. Stačí, aby trocha fúkalo a príliš si nezahráte.

Tvorte s nami Petržalské noviny

Chcete sa s nami podeliť o radosť, skúsenosť či o to, čo vás v Petržalke trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl petrzalskenoviny@gmail.com alebo na našom Facebooku www.facebook.com/petrzalske.noviny.

Z REDAKČNEJ POŠTY

Vysvetlite mi toto značenie?

Kde platí zákaz zastavenia a pre koho? A prečo sa zastavovala časť chodníka a prekáža v jeho používaní?

Veľbný
(pozn.red. „Vyhotovené dopravné značenie je v súlade s novou vyhláškou MV SR č.30/2020 Z.z. o dopravnom značení. Zákaz zastavenia platí pre všetkých účastníkov cestnej premávky okrem toho vozidla, pre ktoré je parkovacie miesto vyhradené a platí na konkrétny parkovací box vymedzený vodorovným značením v bielej alebo modrej farbe - rovnou čiarou na okrajoch parkovacieho boxu. Pre vás, ako aj pre ktoréhokoľvek účastníka cestnej premávky, je podstatná dopravná značka o zákaze zastavenia, ktorú je treba riešiť, informácia o tom,

pre koho je miesto vyhradené nie je pre účastníkov cestnej premávky podstatná,“ informovala hovorkyňa Petržalky Mária Halašková. „K osadeniu značiek od okraja parkovacieho miesta uvádzame, že ich poloha je v súlade s STN 01 8020:2018-03, ktorá presne vymedzuje vzdialenosť okraja dopravnej značky od komunikácie v rozmedzí minimálne 0,5 m a maximálne 2,0 m, čo je v tomto prípade splnené. Priestor minimálne

0,5 m je z dôvodu presahu kolmo parkujúceho vozidla. V opačnom prípade by vozidlo do značky narazilo a náhrada škody by bola na správcovi komunikácie. Chodci a prípadne aj osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu používajúce vozík, alebo osoby tlačiace detský kočík sa vedú na chodníku navzájom vyhnúť za použitia priestoru medzi stĺpkami dopravných značiek a teda nie je im zabránené v pohybe.)“

Kam s návštevou?

Môžete spracovať tému parkovania v Petržalke pre príbuzných zo zahraničia na vyznačených parkoviskách, povedzme na obdobie 14 dní? Je možné takto parkovať bezplatne? Ak nie je možné parkovanie na vyznačených (modrých) miestach, tak kde

potom? Prečo obecný úrad v Petržalke nerieši takéto prípady za prijateľných podmienok?

Váš pravidelný čitateľ
(pozn.red. Viac o téme píšeme na str.2. Stále však platí, že na neoznačených parkovacích miestach parkuje aj ne-
resident bezplatne.)

Cyklisti sú už viac ako chodci?

Chodník od Bosákovej na Mamateyovu už oficiálne slúži aj cyklistom, respektíve už viac cyklistom ako chodcom, ako vidíte podľa značenia. Ľudia smerujúci na polikliniku, na trh alebo do supermarketu sa budú musieť mať viac na pozore a zostáva veriť, že tu nebudú stretávať šialených pretekárov, ktorí 'súťažia' na hrádzi. Inak cyklotrasu vítam, konečne mi okoloidúci nebudú nadávať, že jazdím po chodníku a dostanem sa pohodlne aj k Chorvátskemu kanálu, aj na hrádzu.

Marián

A.I.I. Technické služby s.r.o. prijme ihneď

- VODIČ „B“, „T“ - 3,58 €/hod. brutto + osobné ohodnotenie do výšky 1,85 €/hod. brutto
- VODIČ „C“ - 4,63 €/hod. brutto + osobné ohodnotenie do výšky 2,10 €/hod. brutto
- RUČNÝ PRACOVNÍK - 3,58 €/hod. brutto + osobné ohodnotenie do výšky 1,45 €/hod. brutto

Letná údržba ciest a komunikácií v BA
0911 / 721 409, repcia@aiits.sk
Základná zložka mzdy + príplatky a ODMENY

PRÁCA V MODERNEJ PREVÁDZKE

SALESIANER MIETTEX s.r.o., Panónska cesta 3943, Petržalka
hľadá do svojej prevádzky pracovne pracovníkov a pracovníčky do **trvalého pracovného pomeru** na pozíciu

„Pracovník pracovne“ a „Skladník“

Ponúkaná mzda Pracovník pracovne (brutto) 650€
Ponúkaná mzda Skladník/skladníčka (brutto) 670€
+ výkonnostné odmeny a príplatky podľa Zákonníka práce

Termín nástupu: ihneď

Kontaktná osoba: **Júlia Pavelová**
Tel. : **02 6825 5314, j.pavelova@salesianer.sk**

Nechodia vám Petržalské noviny? Kontaktujte nás: t. č. 02 3268 8830, email: redakcia@banoviny.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY

9. 7. 2021 • vychádzajú 27 rokov • číslo 7
ISSN: 1338 - 1997 • Evidenčné číslo: EV 5665/18

VYDAVATEL: NIVEL PLUS s.r.o., Ivnáská cesta 2D, 821 04 Bratislava • **IČO:** 35712058 • **REDAKCIA:** Ivnáská cesta 2D, 821 04 Bratislava, email: jarunkova@banoviny.sk, tel: 02/62801182, **Šéfredaktorka:** Ingrid Jarunková • **Inzercia:** 0911 668 469, email: skrabakova@banoviny.sk • **web:** www.banoviny.sk • **Tlač:** MAFRA a.s., tlačiareň MAFRAPRINT Olomouc • **DISTRIBÚCIA:** Red Post, s. r. o. **PR reklama je graficky vyznačená ■. Neobjednané príspevky nevraciam a nehonorujem.**

© 2013 Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Autori článkov si v zastúpení vydavateľom vyhradzujú právo udeľovať súhlas na rozmnžovanie a verejný prenos článkov. Vydavateľ nedal súhlas na monitoring tlače.

				François Mauriac	snemovňa	spolu- zakladateľ Ríma	vydavateľ	vydal žbinkotavý zvuk	Pomôcky: álen, ama, aikido, ka- bul, Avot	vzorec oxidu zi- nočnatého	MPZ Albánska	čudovali sa	zavesí sa	čini pokánie (zastar.)	Pomôcky: MAD, Lac, srež, izo- bata, ANU	1. časť tajničky	naľakám, poplaším
				zrnitý, zľadovate- ný sneh (zried.)				zadná časť 4. časť tajničky							skratka národného parku		
				neporiad- na, nedbaj- ská											zn. iónia skr. Klubu českých turistov		
				Emil (dom.) budoje							hracia skrinka Valentín (dom.)						
Autor krížovky: Juraj Mitošinka	babylon- ský boh neba	6. časť tajničky	smutne, neveselo vhodná (obch.)							závesný štítok opilci							
staršia značka žiletiek				rival programo- vací jazyk				menší palist 5. časť tajničky									
nikde					hmýrili sa náleziško										citoslavce odporu cestoval lietadlom		
poskytoval údaje						silno tečie sťahovacia záclona							kame- ňolom rumunské				
Pomôcky: Alaman, remake, nodula	mužské meno odroda kremeňa						Danica (dom.) včasná (kniž.)						skr. pre okrem iného klopne			2. časť tajničky	kopáním skypriła pôdu
mesto v Durínsku (Nemecko)				mesto v Grécku živila								Klement (dom.) gráf (odb.)					
Anastázia (dom.)				chlapci (hovor.) porozbýjalo								menší klát zlorečilo, hrešilo					
skratka severo- západu			pripravený polením hrudka (geol.)							vykresá- valo skaly							
panovačná								citoslavce klepania 7. časť tajničky									
hĺbková vrstevnica (geod.)							naivným spôsobom brat Rema								skr. štátu Virgínia strašia (expr.)		
hnevala, zlostila (expr.)						cover verzia hurhaj (kniž.)							vlastnil druh psa				
Pomôcky: jaspis, ha- las, okáz- na, melta	slávnostná sieň valcovitá nádobka				voľkala (kniž.) skr. súhv. Jašterica								Katarína (dom.) budova				
predmety zo skla				laminova- cia fólia požado- valo								skratka datívu splavovali				3. časť tajničky	nádobka na atra- ment
značka pre kilo- pascal				plody duba mužské meno								bozk (bás.) mužské meno					
skratka Ústrednej rady			vyciavali plače (bás.)							milodar kráčajú							
náhradka čiernej kávy					rozvalina haluciná- cia								nalieval stupeň strednej jury				
japonský systém se- baobraty					robená sediačky Emanuel (dom.)								lovkyňa perál Jozef (dom.)				
ponárame								žialilo (zastar.) značka pre avolt							štvorček (typ.) typ ruské- ho lietadla		
aký (hovor.)			Staro- germán							dlhým ležaním otlačená							
citoslavce prekva- penia			súvisiaci s domom							lineár, pravítka (zastar.)							